

Hết tình hết nghĩa

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Ba, 21 Tháng 2 Năm 2012 07:30

Cái tin mà Ty sắp lấy chồng Việt Kiều, truyền miệng loan đi nhanh như gió, làm chồn đủng cún y làng trong huyện Triêu Phong.

Không ai tin là chuyện thật, ngó nghiêng ta công khai xông vào bàn tán. Nhưng cái tin này đã làm nức lòng và lên tinh thần đám đàn bà goá, và các cô gái muộn chồng trong cộng đồng. Mẹ Ty đã già khú đờ, trên sáu mươi tuổi rồi, xương xím o, khô đét vì đói ăn nhiều năm, chỉ còn da bọc xương, răng cái còn cái mất, mũi mù loà, đầu đầy, nghèo rớt mùng tơi, có thể đi ăn xin. Thế mà có Việt Kiều mà Mẹ vẫn xin cưới. Câu chuyện gần như hoang đường, ngó nghiêng ta nháo nháy khó lòng tin được. Ngó nghiêng ta bàn tán:

“Chắc có âm mưu thâm độc chi đây, chắc cưới mẹ Ty vậy mà làm gì? Đem bán cho nhà thờ, chúng cũng rớt đánh độn bả đờ. Mẹ đó mù loà yếu đuối, cũng không dễ sắp làm nô lệ hộ hộ cho ai được. Đừng nói chuyện tình dục, già độn thờ, chắc cũng đã mất meo, héo quýt đi rồi. Mẹ chỉ còn xương và da, chắc có đem mà nấu cao, gọi “cao hột cốt” may ra còn có lý.”

Đám đàn ông bàn thêm:

“Con gái trẻ đẹp hình - hình thiêu chi mà đi cưới mẹ già. Cưới và đem đờ lên bàn thờ mà lấy chồng? Hay là thờ ông cha Việt Kiều đó đầu bành điên, làm chuyện trái đờ, chứ biết lấy gì? Nghe không hợp lý chút nào.”

Ông thầy pháp thờ ông hay gọi hồn ngó nghiêng chi tẻ nói chuyện thờ gian cũng bóp đờ, bóp trán, há a sêu kêu hồn bả mẹ Tý vậy hột cho ra. Ông nói thòm vớ bà con:

“Không chồng thờ ông cha Việt Kiều là phù thủy, cưới mẹ Ty vậy đờ giết chết mà luyôn “thiên linh cái”, vì mẹ Ty dù sao cũng còn “đờng trinh”, chứ biết đờn hột trai.”

Mẹ y mẹ đàn bà yếu bóng vía rùn vai, lè lèi sêu hãi, và hột tin ông thầy pháp nói có lý.

Chính quyên đờ a phôn cũng hợp chi bả đờng cộng sôn nhiều lôn, đờ thờ o lôn và tìm hiêu lý do tời sao gã Việt Kiều kia cưới mẹ Ty. Có âm mưu gián điệp của đờ quốc Mẹ gài vào, dò xét tình hình “ta” không? Bí thờ xã báo cáo lên quôn. Bí thờ quôn nói:

“Không phải âm mưu gián điệp, vì cộng đồng thờ ông Mẹ CÉ -Lin-Tôn còn đi phết phết ăn phết giết a chôn Việt Nam mình nhà kia mà. Nhưng cũng phải đờ cao cÉnh giác, đờ không có chuyện gì đáng tiác xáy ra cho xã, huyện nhà.”

Nghá quyát chung của chính quyán xã là gây khó khăn tời đờ cho tên Việt Kiều kia chán nán, mà báy đờnh bí mát láng kia đá. Hátin ráng, nám quyán trong tay, thì thờ a sác ngăn cán đác cuác tình duyên tráo ngoáy.

Phán mẹ Ty, nghe bàn vào, tán ra, ngó nghiêng này nói mát câu, ká khác bàn vài câu, cũng đám ra

hoang mang, và s. Nghi ngờ đến cái tình lòng của ông Thu, người vì Kiêu muợn của mình làm v. Nhưng ngời bàn tán kia, đâu có lý, không phải để ngẩng lên.

Hơn năm mươi năm trước, khi ông Thu mới mới về thăm quê, gặp bà Ty, thì bị “cú sét ái tình” đánh cho ngã gục. Cũng gan dạ nhà xin của và, bị ông đánh cho mất tròn tròn quăn quăn, nên tình yêu cũng tắt ngúm tắt đó. Rồi mấy năm trôi qua, chiền tranh, tù đầy, đi M, chẩy theo của áo, ông Thu không có thì giờ, không còn kiên nhẫn, hết thú, đi theo đuổi bị mất bóng hết ngời nào. Cho đến khi ông đã hết trí, về thăm quê ngoi, biết bà Ty cũng phòng không chiền bóng, mù lòa, đói khát. Hai người gặp nhau. Ông nhớ lại của hơn năm xưa: “kiêu sau đến bù sum họp”, nên muợn của bà Ty đem về M. Nhiêu người bà con ngoi đến can gián ông. Họ bảo rằng, nếu về, thì nên kiếm một nghề có trình độ, tr, đi, khéo mẽ mẽ, đi còn chăm sóc, nếu ngời ta khi đau yếu trong trong tuổi già. Về về Ty về, không như về của gì, còn phải lo ngoi của cho mình. Thêm khổ thân già. Về lại, trình độ kiến thức quá cách biệt, rất khó sống chung, khó hoà hợp, khó thông của. Chẳng gây bệnh và làm khổ nhau. Họ khuyên ông cho mình Ty một số tiền để sinh sống, rồi thôi, không thì chi mà đeo bồng cái gánh nặng thì đó.

Gia đình, bị nên bè gián tiếp sụp đổ, làm nên tình của, đưa đến cho ông gặp nhiều cô, nhiều bà. Có trẻ đẹp, có xinh xinh, của của của của và của của của của. Các bà, các cô này, nhìn ông hau háu, tha thiết, về ánh mắt hy vọng, khiến của. Ông thấy nên tâm và thì nghĩ về. Có người còn nhớ, chỉ đáng hàng con, cháu ông thôi. Ông nói rằng, tất cả bị nên họ đến đáng thì, chỉ vì của áo, mà phải tha thiết về mình già nua như ông. Nhưng mình Ty là kẻ đáng thì ngời, đáng để bù nh. Quan trọng hơn hết là mình tình hơn nà tha kẻ trước, có phải pha phải nào thì, nhưng về còn âm trong tim. Của Út của ông Thu nói:

“ Yêu là cái kh gì? Bị nên con nít ngu, mình bày để yêu đ. Mình già rồi, khôn quá, hết ngu rồi. Về về, về về của là phải suy xét hơn thì, trẻ đen, cần lo. Còn trẻ, về về, ngu nên đi đi, không nghĩ đến họ qu về sau. Bị về về, cháu phải suy nghĩ thì kẻ trước khi về về Ty”

Ông Thu nói về của út:

“Là thì, năm mươi về thăm, muợn về về bị ngăn của đã đành. Bây giờ sáu mươi sáu tuổi, muợn về về, cũng bị ngăn của đi. Thì thì chỉ đến khi xu ng về mình hết trẻ trẻ sao?”

Xóm giêng và hết hàng của nhao nhao xúi của Ty thách của thì cho cao. Đòi cho của của hai trăm phải quà. Mình phải có một hộp trà, một hộp bánh, sáu qu cau, một li n trẻ. Đòi thêm hai cái kiêng vàng, của xuy n vàng, một đôi bông tai. Phải đi ăn năm của ngoi. Mình Ty nghe mà lo hết về:

“Mình thách của cao quá, lo ngoi ta không lo, rồi bị đi thì u ng. Mà mình thì đã tra (già) về về. Của đi tui của đeo kiêng, đeo xuy n, chỉ có đeo vô, cũng của của, mà trẻ (x u h) nà.”

Một bà n thì:

“Tra thì tra, của của cho không, cóc đòi chi của? Đ ng thì làm mình mất giá. Hơn không của của

thì thôi.”

Nghe nói vậy, mẹ Ty gật mình tái mặt, ngó thì ngó rồi ra. Mẹ thì khác típ là:

“Nì, mẹ đừng lo, Vịt Kì u giàu lắm. Ngó rồi nào cũng lái xe hơi, nhà lầu. Mình không đòi là dúi. Mà cũng phải đi “tam sên” mới được. Ba nó, dùm mẹ, đám hơi, đám còi đi đàng hoàng, chớ không phải đem xe vịt bắt cóc chớ đi. Làng nó có không chớ cho mẹ chớ thì thôi thôi. Mẹ mà không đòi, thì chúng tôi cũng đừng ra, đi đi n nhà gái mà đòi”

Mẹ Ty hết hồn nói nhỏ:

“Thôi thôi, mẹ y mẹ, mẹ y tím rồi. Mẹ nhìn rang chi thêm xui mẹ. Mẹ y chớ năm ni, có đám còi mô trong làng mà đi ba nó? Tui nghèo khố, chớ có phải cảnh vàng lá ngọc chi mô.”
“Đám còi trong làng mình, không đi ba nó là vì bên rợ nghèo. Phải “gì n đ n” rồi, chớ không thì trai, gái, không vợ, không chớ ng c làng sao? Mình nh m s c ng rồi ta có, mẹ đòi. Mẹ lo chi?”

Thầy bà con áp lực quá, mẹ Ty ôm mặt khóc. Ngó rồi ta b rồi thêm:

“Mẹ mà dúi, thì có c làng khôn. Đòi là đòi cho mẹ, chớ có đòi cho chúng tui mô. Sính nó mà đòi đ c, thì mẹ cũng c t đi, sau n y làm c a, phòng khi n y khi kia, chớ chúng tui có rồi chi?”

Mẹ Ty đem nh ng rồi thách c c a bà con nói rồi cho ông Thu nghe. Nghe mẹ không quên thêm mẹ câu rợ ng, n u ông không có, và không chớ u thì thôi, mẹ không đòi hơi chi c.

Ông Thu c rồi và nói, đó là “chuyên nh”. Vòng, xuy n, hoa tai, n u mẹ mu n, thì ông s mua cho mẹ. Nghe hai trăm ph n c c i cau tr u, trà bánh, thì không, phí ph m vô ích. Mẹ Ty nghe mà mẹ ng, sung s ng và nói:

“Thôi, thôi, đừng vòng xuy n chi c. X a nay không đeo, bi ch đeo vô, ng a ngáy không chớ u đ c mô. Đeo vô, tr n m.”

Khi g p rồi mẹ Ty trong hoàn c nh mù loà, đối rách nh nh o, ông Thu mu n đem mẹ về Sài Gòn t m. Thuê nhà, thuê ng rồi chăm nom mẹ trong thì gian ch đi. Khi đ y đ th t c, và đ c s di trú Mẹ ch p thu n, ông s đ a mẹ về California. Nghe vì bà con, làng nó c xúi đ c, mẹ Ty nh t đ nh không chớ u ra kh i làng, khi ch a có đám c c i, ch a có hôn thú, và ch a có gi y máy bay đi M . Mẹ khóc và nói:

“Bà con đ n tui đ ng có đi mô c. Đi ra kh i làng, vô t n Sài Gòn xa xôi, anh đ i ý, b tui b v n i xa , mẹ n rắng mà tui có t n, có ph ng t n v i làng. Mà v i cũng không đ c mô. Thiên h c c i cho thú đ u. Tra ch ng ni tu i r i mà còn b làng đi theo trai, b ph tình, mang xác v . X u h m.”

Ông Thu ôm đ u th dài. Bị t mẹ Ty đã b xóm gi ng bàn ra, tán vào, khuyên b o n y n .

Không h n nh ng rồi khuyên đó hoàn toàn vô lý. Ông nh nh nói với mẹ Ty:

“Víc gì phải s ng thêm trong cái chòi tranh đ t nát n y n a. Thi u th n ph ng t n, m th p, m a lu n n ng chi u. Kh đã nh u r i, không t i gi kh thêm.”

Mẹ Ty nói r t t nhiên:

“Mẹ y chớ năm s ng n i đây, cũng đã quen r i, tui không th y kh n a. Đối thì có, rách thì có. N u đ c m ăn hàng ngày là quá quý r i. Tui không dám m c c chi h n.”

“N u Ty nh t đ nh không ra kh i làng, thì ki m nhà nào rợ ng rãi, kháng trang, tui thuê cho mà ”

“ Nhà ai nãy . Không ai dể cho thuê mô. Nhà ni, có chểt mô mà s. N u nhà ni mà chểt, thì chểt lâu r i. C cho tui nhà ni, đ ng b t tui đi n i khác. T i nghĩ p.”

Ông Thu ch u thua, không mu n ép m Ty d n đi n i khác, phi n lòng m. Ông nh ng i bà con bên ngo i thuê th tu b i căn chòi, p i mái, che phên, làm c a i ngấn mu i, câu đi n, b t cho m t chi c qu t máy. M Ty nói:

“S a phên, p nhà thì đ c. Câu đi n chi cho phí. Tui mù loà, ngày nh đêm, c n chi đèn đóm. B t qu t máy m n chi, i nó r t xu ng, b đ u. Khi mô nóng, ra ng i bên hè, y mo cau mà qu t cũng đ mát r i.”

Ông Thu thuê m t đ a cháu h c a m Ty, đ n chung đ chăm sóc, đi ch, n u n ng cho m. M i ngày m đ c ăn c m không đ n khoai s n, có cá kho, th t lu c. M Ty sung s ng h n h. M nói v i đ a cháu;

“Ăn sang phung phí nh ri, ngày mô cũng th t, cá, thì có núi c a cũng s p. Thôi, đ ng hoang phí n a. C c m tr ng v i m m nêm, m m ru c, rau lu c là đ, sung s ng l m r i.”

Đ á cháu c i nói:

“ D ng Thu đã đ a ti n cho chú Hai, d n phát ti n ch cho cháu. O đ ng lo. O mà ăn ngon, thì cháu cũng đ c ăn ngon theo. C đ i, ch a khi mô cháu đ c ăn no, sung s ng, nh bầy ch c. Cháu h i thi t, O đ ng d u cháu nghe. O b th “bùa” chi, mà d ng Thu Vi t ki u mê O d r a? D y cho cháu v i. Cháu th ng th ng B ng, mà h n c i tít đi, nh không bi t chi h t.”

“M n i mi. Bùa chú chi mô. Ng i ta b bên M, tau đ đây, mù loà, có bùa cũng không b đ c. Mi ng ăn ngay th t, hi n lành, tr i th ng nên đem d ng Thu mi v đây cho tau.”

M Vàng ng i trong xóm, tr c đây th ng hay cho m Ty khoai s n, ghé nhà ng i nói chuy n, tr c khi ra v nói:

“ Mai m t o qua M, làm ra ti n, đ ng quên tui. Nh g i v cho nhi u nhi u, đ tui xây g ch, p ngói căn nhà nghe.”

Chú Tr ng d n dò tha thi t:

“ Tui bi t ch t l m, qua M th nào cũng g i ti n v cho tui mua c p trâu, đi cày thuê. C đ i tui, m c có đ c con trâu, ch không giúp, thì không khi mô có. Đ ng vì giàu sang sung s ng mà quên bà con nghèo.”

M Ty hoang mang l m, nh ng c nói th t nh ng ý nghĩ trong lòng m :

“S không có, ch có thì phi nghĩ đ n bà con, phi chia x c m áo cho nhau ch. Nh bà con đã chia khoai s n cho tui s ng m y ch c năm ni. C u đ ng có lo. Tui mà có c a thì chia h t. Nghe bà con nói chuy n, tui nghĩ là Tây, M nó ngu l m, đ ti n, đ c a ngoài đ ng, cho mình qua đó mà h t, nh h t c t trâu ngoài ru ng”

M Vi n, nhà xóm trên, có đ a con gái ba m i lăm tu i b ly d. Cô n y v v i cha m. M Vi n đ n năn m Tý, đ ng th ng th ng:

“Ch tra (già) r i, đi Tây, đi M làm chi, bên đó l nh l m, ch u không n i mô. Mà đã tra d ri (già nh th n y), còn đi y dôn (ch ng), thiên h, làng n c, con nít, chúng nó c i cho thú t (th i đ u). Tr n l m (x u h). Thôi thì ch nh ng ông Vi t Ki u đó cho con Th i nhà tui, h n còn tr, ch u đ c l nh, có th giúp ông Vi t Ki u nhi u chuy n, đ cho ông vài ba đ a

con. Phấn chùi, thì đây đã quen, đi mô cho mẹ t.”

M Tý nghe mà rung rinh c m t, vì xa nay đã quen b thiên h chèn ép mà không dám kêu ca. M nói nhỏ nh , s m t lòng m Vi n:

“ Chuyền đó, thì tùy ông Vi t Ki u, n u tui ch u nh ng, li u ông n có ch u hay không ?”

M Vi n d c :

“ Răng mà không ch u. Con Thi còn tr , còn đ p, kh e m nh, ch có m o b nh ho n nh , nh ai đó mô. Thì ch c nói cho đ n khi ông n ch u. Không nói thì m n răng ng i ta bi t. “

“ Tui không dám nói mô.”

“ T i răng mà không dám nói ? Có ch t chóc chi mô?”

M Tý khóc r m r t:

“Ch t tui cũng không dám nói. Ch có gan thì nói th ng v i ông Thu đi. Nói đ c thì tui ch u nh ng”

Nói đ n đó, m Ty t i thân quá, khóc oà lên. T ng nh đã m t ông Thu r i. Đ a cháu sẵn sóc m Ty, nghe mà gi n quá, xen vô, nói l n ti ng:

“ Cái m Vi n ni vô doang (vô duyên) ch a t . Ng i ta ng dau (yêu nhau) c m y ch c năm ni, đêm ngày th ng d (nh). Ch Thi con c a m , m p thù lù, b ch ng ch , b li d , ch có quý báu chi. Có tình nghĩa chi mà nh y vô đòi dành ăn. b bên đó, đ m Tây, đ m M đ p nh tiên, nh thánh, tr ng nh tr ng gà bóc, ông còn ch a ch u n a, hu ng chi con c a m , th m vô mô.”

M Vi n gi n d nghi n răng gào lên:

“Nì, cái con qu cái, tau b (vã) cho vắng răng ra bi ch . Vi c chi mà mi xía vô chuy n ng i ta? Mi bi t chi mà nói. Cầm cái m m i.”

Đ a cháu tr treo:

“ Nói ngang x ng d r a (nh v y), qu s nghe cũng không l t tai. T c đ n ng n h ng.”

Có nhi u ng i n a, đ n b t m Ty h a h n đ đi u. Ông ch t ch xã cũng nói v i m Ty, yêu c u ông Thu giúp đ , ng h m t món ti n, đ đ xây l i l i tr s u ban hành chánh xã cho khang trang h n. M Ty đ o đ t nh ng l i yêu c u c a bà con đ n ông Thu. Ông c i hi n:

“ T i nghi p bà con quá. Ch c qua M , tui v i m ph i t ch c m t bằng c p, đi ăn c p ngân hàng, đem ti n v giúp bà con mình.”

M Ty không hi u l i nói đùa c a ông Thu, h t ho ng nói:

“Đi ăn c p? Tui không làm đ c mô. Tui mù loà, m n răng mà ch y tr n cho k p. E cũng t r c x ng. R a thì lâu ni, b bên M , eng làm vi c chi?”

“Đi cày”- Ý ông Thu mu n nói đi làm c c nh c nh đi cày v y, nh ng m Ty không hi u, h i:

“ Ru ng có đi u (nhi u) không? Đ c m y sào? Qua bên đó, tui cũng giúp xay lúa, gi g o đ c”

“Bây ch thì v h u r i, ngh đi cày.”

“ R a thì l y chi mà ăn ?”

“ Ti n đ đ eng” (đ dành) – Ông Thu nói ti ng Qu ng Tr cho m Ty đ hi u.

M Thu xu ng gi ng, nói nh nh s ng i khác nghe đ c:

“Đ đòng di u (nhi u) không? Đ c năm l ng không?”

“Đ c”

“Ra thì giàu quá! Chôn cho k . Coi ch ng b tr m h t, không có ăn, kh l m đó.”

Gian nan l m, ông Thu m i hoàn t t đ c th t c, đ a m Ty v M . Phía chính quy n Vi t Nam làm khó khăn, ông ph i v t v ch y mua gi y khai sinh, ph i nh ng i dứt lốt ti n mua các lo i gi y t ch ng minh c n thi t. B ngo i giao và di trú M nghi ng ông âm m u đ a ng i nh p l u qua khe h c a pháp lu t. Ông c g ng gi i thích v s thành th t c a ông, mà không ai tin. Giá nh ông c i m t cô gái tr , đ p, thì đ c d dàng thông qua. Ông k câu chuy n tình h n n a th k c a ông cho viên ch c t oà đ i s M nghe, h càng không tin h n, cho r ng ông b a chuy n. Cu i cùng, ông ph i thuê lu t s can thi p, và nh thêm dân bi u, ngh sĩ vùng ông i vi t th cho b ngo i giao và s di trú. Th i gian th t c gi y t dài h n g p đôi bình th ng.

Trên máy bay v M , ng i bên c nh m Ty, ông Thu th y tình th ng d t dào r n lên trong tim. Nhìn m Ty ng i đ a ng a đang l m ng , ông th y m đ p h n c “con Ty” m i b n tu i ngày x a có cái răng kh nh. Ông h ng kh i, hát nho nh b n nh c Su i M c a Văn Cao :“... t ng h n mùa x a xây nhà bên su i, nghe su i róc rách trôi, hoa l ng h ng ngát, đàn nai đùa trong khóm lá vàng t i...”

M Ty, quay m t l i nói:

“ Eng hát hay quá”

Ông Thu c i:

“ Không hay b ng Ty nói về O N ng mô.”

Ông Thu vu t nh bàn tay khô x ng, s n sùi c a m Ty, mà lòng vui r n rã .